

УДК 338.48-44(477)

**СІЛЬСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
(НА ПРИКЛАДІ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)**

Топольницька Т. Б., Мандибур В. С.

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: rtcb@ukr.net*

Сільський зелений туризм є одним із видів туризму, який активно розвивається в Україні, зокрема в Івано-Франківській області. Організація відпочинку в селі має позитивний вплив на вирішення актуальних соціально-економічних проблем територіальних громад, створення нових робочих місць, формування екологічної свідомості селян та відпочиваючих.

Івано-Франківська область входить до переліку найбільш привабливих та популярних туристичних регіонів України. Беручи до уваги те, що 57,9 % населення області живе в сільській місцевості, для регіону важливий розвиток сільського зеленого туризму [1].

Садиби сільського зеленого туризму мають соціально-економічне значення для Івано-Франківської області, оскільки є вагомим джерелом доходів населення. З року в рік кількість приватних садиб, що приймають туристів, зростає. В області функціонують понад 500 туристично-рекреаційних закладів на 20 тис. місць, послуги розміщення також надають близько 800 садиб сільського зеленого туризму. За період з 2014 по 2018 рр. кількість зареєстрованих фізичних осіб-підприємців у сфері сільського зеленого туризму в Івано-Франківській області зросла зі 163 до 306 або на 88 % [2].

Особливого значення набувають садиби сільського зеленого туризму в гірських та передгірських районах, що пов'язано з наявністю там усіх природних умов для відпочинку та заняття різними видами спорту. Найбільшого розвитку садиби сільського зеленого туризму набули на території Яремчанської міської ради (м. Яремче, с. Поляниця, с. Татарів, с. Микуличин, смт. Ворохта та с. Яблуниця), де зосереджено понад 500 садиб (майже 63 % від усієї кількості в області).

Область має добрі комунікаційні зв'язки із зовнішнім середовищем. Розташування Івано-Франківської області свідчить про важку доступність мешканців зі Східної України та легку доступність для відвідувачів з Польщі, Румунії, Словаччини, Молдови та Угорщини, які перетинають західні кордони автомобільним та залізничним транспортом.

Серед факторів, які сприяють активізації розвитку сільського зеленого туризму в області, можна виділити такі:

- наявність обласної організації Спілки сприяння розвитку сільського зеленого туризму та співпраця між садибами;

- прискорений розвиток крупних інвестиційних проектів, які сприяють розбудові сільського туризму;
- сприятлива місцева політика для легалізації сільського туризму;
- сформований імідж області як гостинної [3].

Привабливим є те, що сільський туризм практично єдина галузь, яка на початковому етапі не вимагає інвестицій, великих капітальних вкладень, але може принести велику користь багатьом громадянам держави насамперед тим, що розширює ринок збуту вітчизняних товарів і послуг, створює нові робочі місця і сприяє надходженню іноземної валюти [4].

Важливими передумовами для розвитку туризму в Івано-Франківській області загалом та сільського зеленого туризму зокрема є:

1. Розташування області у центрі Європи та близькому сусідстві з країнами Європейського Союзу сприяє розвитку прикордонного та міжнародного туризму.

2. Івано-Франківська область є частиною унікальної Карпатської лісо-гірської екосистеми, яка має важливе рекреаційне значення не тільки для України, але і для всього Європейського континенту. Сприятливі кліматичні умови (м'яка зима і тепле літо) сприяють організації круглорічного відпочинку та лікування.

3. Рекреаційні ресурси визначають пріоритетність розвитку відпочинкового, оздоровчого та санаторно-курортного туризму. На базі цілющих мінеральних джерел, лікувальних торфових грязей, сформовані санаторно-курортні та рекреаційні системи національного значення. В області є десять курортних місцевостей.

4. Наявний необхідний людський потенціал для розвитку сільського зеленого туризму, що сприяє зменшенню рівня безробіття, зростанню добробуту мешканців та наповненню місцевих бюджетів.

Розвиток сільського зеленого туризму Івано-Франківської області матиме вплив на вирішення економічних, екологічних та соціальних питань територіальних громад та області загалом, а саме:

- розвиток сільського туризму значно збільшить доходи селян, що сприятиме покращенню економічного розвитку гірських сіл;
- будуть створюватися нові робочі місця в сфері обслуговування, медицини, транспортній мережі.

Сільський зелений туризм – одна з найбільш перспективних галузей економіки Івано-Франківщини. Область має об'єктивні і вагомні передумови для її розвитку: природно-кліматичний потенціал, мальовничі ландшафти, чисте повітря, цілющі мінеральні води, привабливі туристичні маршрути, збережені національні традиції і фольклор, архітектурні пам'ятки, рекреаційні можливості. Розуміння важливості сільського туризму як пріоритетної сфери господарства органами місцевої влади, реалізація цільових програм розвитку галузі, впровадження систем категоризації туристичних садиб в Івано-Франківській області сприятиме просуванню та

покращенню конкурентоздатності туристичного продукту регіону на внутрішньому та міжнародному туристичному ринках.

Список використаних джерел:

1. Левицький О. І. Садиби сільського зеленого туризму як об'єкти зайнятості населення в Івано-Франківській області. *Науковий вісник Чернівецького університету. Географія*. 2013. Вип. 672-673. С. 133-136. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvchnu_2013_672-673_32 (дата звернення: 16.04.2020).
2. Стратегія розвитку Івано-Франківської області на 2021-2027 роки. Івано-Франківськ, 2020. URL: <https://orada.if.ua/wp-content> (дата звернення: 16.04.2020).
3. Стратегія розвитку Івано-Франківської області на період до 2020 року. Івано-Франківськ, 2014. URL: http://www.if.gov.ua/files/SP_IF_oblast_4.pdf (дата звернення: 16.04.2020).
4. Степанов В. Ю. Сільський зелений туризм в Україні: проблеми та перспективи. *Актуальні проблеми державного управління*. 2018. № 1 (53). URL: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/apdu/2018-1/doc/3/02.pdf> (дата звернення: 16.04.2020).

УДК 338.48

РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ТУРИЗМУ В ЕКОНОМІЦІ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Топольницька Т. Б., Сковронська В. В.

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: rtcb@ukr.net*

Сьогодні туризм є однією з найдинамічніших галузей сфери послуг. У багатьох країнах світу вона займає важливе місце в економіці, відіграє значну роль у формуванні ВВП, створенні додаткових робочих місць і забезпеченні зайнятості населення, активізації зовнішньоторгівельного балансу. Туризм впливає на такі ключові галузі економіки як транспорт і зв'язок, будівництво, сільське господарство, виробництво товарів народного споживання тощо. Зрештою, він виступає своєрідним каталізатором соціально-економічного розвитку регіону.

Регіони України володіють багатим рекреаційно-туристичним потенціалом, який при ефективному використанні здатний не лише привести до відродження туристично-рекреаційних комплексів, а й дати поштовх для розвитку всієї вітчизняної економіки. Туристична галузь традиційно відігравала важливу роль у господарському комплексі Івано-Франківської області. Вже кілька років поспіль туристично-рекреаційна галузь проголошується стратегічним напрямом розвитку економіки Івано-